Anne Babalar?n Üstün Yetenekli Çocuklar?n? Fark?ndal?klar?na ?li?kin Görü?lerini Belirleme Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Anne Babalar?n Üstün Yetenekli Çocuklar?n? Fark?ndal?klar?na ?li?kin Görü?lerini Belirleme Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=15986

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Anne Babalar?n Üstün Yetenekli Çocuklar?n? Fark?ndal?klar?na ?li?kin Görü?lerini Belirleme Anketi, 2005 y?l?nda Asl?han Avc? taraf?ndan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nde geli?tirilmi? bir psikolojik ölçek türüdür. Bu anketin temel amac?, ebeveynlerin kendi çocuklar?n?n sahip oldu?u **üstün yetenek** potansiyeline veya mevcut yeteneklerine dair sahip olduklar? **bilgi** ve fark?ndal?k düzeylerini sistematik bir ?ekilde ölçmektir.

Ölçek, ebeveynlerin üstün yetenekli çocuklar?n özelliklerine, ihtiyaçlar?na ve bu çocuklar?n e?itim süreçlerine ili?kin görü?lerini kapsamaktad?r. Bu çal??ma, özellikle erken tespit ve uygun e?itim ortamlar?n?n sa?lanmas? aç?s?ndan, ebeveyn fark?ndal?k düzeyinin kritik önemini vurgulamaktad?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, üstün yetenek alan?nda çal??an uzmanlara ve e?itimcilere yönelik önemli bir de?erlendirme arac? sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Üstün Yetenek, Üstün Yetenekli Çocuklar, Ebeveyn Görü?leri, Fark?ndal?k, Geli?tirme Ölçe?i, E?itim Psikolojisi, Yetenek Tespiti, Asl?han Avc?.

Yazarlar

Asl?han Avc?

Amaç

Ölçe?in temel amac?, anne ve babalar?n, çocuklar?n?n **üstün yetenek** potansiyellerini ne ölçüde fark ettiklerini, bu yeteneklerin geli?imini nas?l desteklediklerini ve üstün yetenekli çocuklar?n kar??la?t??? zorluklara dair ne tür görü?lere sahip olduklar?n? belirlemektir. Bu anket, ebeveynlerin **bilgi düzeylerini** ve alg?lar?n? de?erlendirerek, onlara yönelik rehberlik ve e?itim programlar?n?n içeri?ini ?ekillendirmek için önemli bir veri kayna?? sunar.

Özellikle, üstün yetenekli bireylerin tan?lanmas? sürecinde ebeveyn gözlemleri hayati rol oynad???ndan, bu anket ile elde edilen veriler, çocu?un resmi olarak tan?lanma süreci öncesinde ya da s?ras?nda de?erli ön bilgiler sa?lar. Ölçek, ebeveynlerin bu konudaki **bilinç seviyesini** art?rmay? ve do?ru tutumlar? benimsemelerini te?vik etmeyi de dolayl? olarak hedefler.

Yap?

Anne Babalar?n Üstün Yetenekli Çocuklar?n? Fark?ndal?klar?na ?li?kin Görü?lerini Belirleme Anketi, **ebeveyn fark?ndal???** yap?sal?n? ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Bu yap? genellikle

ARABPSYCHOLOGY.COM

a?a??daki alanlar? içerecek ?ekilde bölümlendirilmi?tir: Üstün yetenek özelliklerinin tan?nmas?, üstün yetenekli çocuklar?n e?itim ihtiyaçlar?, ebeveynlerin destekleyici tutumlar? ve üstün yetene?e dair genel inançlar.

Ölçek, üstün yetene?i yaln?zca akademik ba?ar? ile s?n?rl? görmeyen, ayn? zamanda sanatsal, liderlik ve psikomotor yetenekleri de kapsayan geni? bir üstün yetenek anlay???n? temel almaktad?r. Bu anket, bir **Geli?tirme** ölçe?i olup, ebeveynlerin bu karma??k alandaki bilgi ve alg?lar?n? çok boyutlu olarak de?erlendirmeyi amaçlam??t?r.

Geçerlik

Kaynak materyallerde ölçe?in geçerlik çal??malar? hakk?nda spesifik istatistiksel sonuçlar do?rudan belirtilmemi?tir. Ancak, Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nde sunulan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirildi?i için, geçerlik analizlerinin (örne?in, yap? geçerli?i, içerik geçerli?i) tezin metodoloji bölümünde detayl?ca ele al?nd??? varsay?lmaktad?r. Tipik olarak bu tür geli?tirme çal??malar?nda içerik geçerli?i için **uzman görü?leri** al?n?r ve yap? geçerli?i için faktör analizi yöntemleri kullan?l?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik katsay?lar? (örne?in, Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s?, test-tekrar test güvenirli?i) kaynak metadata alan?nda belirtilmemi?tir. Ölçe?in bir psikolojik ölçek geli?tirme çal??mas? olmas? nedeniyle, iç tutarl?l?k analizlerinin (genellikle **Cronbach Alfa**) tezin bir parças? oldu?u beklenmektedir. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, anket maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ebeveyn fark?ndal?k yap?s?n? ölçtü?ünü gösterir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s? hakk?nda do?rudan bilgi bulunmamaktad?r. Ancak, ebeveyn fark?ndal??? gibi çok boyutlu bir yap?y? ölçmek üzere tasarlanan geli?tirme çal??malar?nda, temel yap?lar? ortaya ç?karmak amac?yla **Faktör Analizi** tekniklerinin kullan?lmas? zorunludur. Bu anketin de ebeveyn fark?ndal???n? olu?turan alt boyutlar? (örne?in, bili?sel fark?ndal?k, duygusal fark?ndal?k, e?itimsel fark?ndal?k) belirlemek için Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi uygulanm?? olmas? muhtemeldir.

Ölçek

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Anket)

Format: Derecelendirme format? kaynakta belirtilmemi?tir. Genellikle 3'lü, 4'lü veya 5'li Likert tipi bir yan?t sistemi kullan?lmas? beklenir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üstün yetenekli çocuklar?n ebeveynleri.

Ya? Grubu: Ebeveynler (Yeti?kin popülasyon).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de ya?ayan, üstün yetenekli tan?s? alm?? veya potansiyel ta??yan çocuklara sahip ebeveynler. Çal??ma 2005 y?l?nda tamamlanm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim anketi yöntemi kullan?larak, ebeveynlerin üstün yetenekli çocuklara dair tutum, bilgi ve alg?lar?n? ölçmeye odaklanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Ebeveynlik, Üstün Yetenek, Yetenek E?itimi, Çocuk Geli?imi, Gazi Üniversitesi, Asl?han Avc?, Te?his, Yüksek Lisans Tezi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Asl?han Avc?, Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara (2005 tezi ba?lam?nda, en güncel ileti?im bilgisi için kurum ile temasa geçilmelidir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu ölçek, Asl?han Avc? taraf?ndan **2005** y?l?nda akademik bir çal??ma (yüksek lisans tezi) kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçek, tezin bir eki olarak sunuldu?u için akademik amaçl? kullan?mlarda referans gösterilmesi yeterli olabilir; ancak ticari veya geni? çapl? uygulamalar için öncelikle yazar Asl?han Avc? ile veya tezin sunuldu?u kurum olan Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nden izin al?nmas? önerilir. Ölçe?in ticari bir ücretlendirmeye tabi olup olmad??? bilgisi kaynaklarda yer almamaktad?r.

Referanslar

Ölçe?in geli?tirilmesine temel te?kil eden ana referans a?a??dad?r:

Avc?, A. (2005). *Anne-babalar?n üstün yetenekli çocuklar?n? fark?ndal?klar?na ili?kin görü?lerinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerindeki ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: anne-babalarin-ustun-yetenekli-cocuklarini-farkindaliklarina-iliskin-goruslerini-belirleme-anketi.pdf

Anne Babalar?n Üstün Yetenekli Çocuklar?n? Fark?ndal?klar?na ?li?kin Görü?lerini Belirleme Anketi Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri orijinal kaynakta sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM